

دستورالعمل و راهنمای برگزاری آزمون های پایان نیمسال اول ۱۴۰۰-۱۴۰۱

(مدیریت آموزشی دانشگاه تربیت مدرس)

با توجه به دستورالعمل ابلاغی معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در خصوص نحوه برگزاری آزمون های پایان نیمسال اول ۱۴۰۰-۱۴۰۱ دانشگاهها، به منظور حفظ استانداردهای آموزشی و رعایت دقت و اعتبار آزمون های دروس مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه تربیت مدرس، نکات زیر برای استحضار و اقدام در شرایط خاص همه گیری کرونا ارائه می شود:

بخش اول : مقررات و ضوابط برگزاری آزمون های پایان نیمسال:

- ۱- بر اساس ردیف «۱» مصوبه مورخ ۱۳/۱۰/۱۴۰۰ شورای دانشگاه، کلیه آزمون های پایان نیمسال اول به جز آزمون های دروس عملی و آزمایشگاهی به صورت غیر حضوری (مجازی) و در بازه زمانی شنبه ۲ تا شنبه ۲۳ بهمن ماه برگزار خواهد شد.
- ۲- ارزیابی نهایی دانشجویان باید به صورت ترکیبی از آزمون پایان نیمسال با رعایت حداقل وزن ۵۰٪ از امتیاز نهایی دانشجو و سایر ارزیابی ها و فعالیتهای دانشجو در فرایند آموزشی نیمسال انجام شود .
- ۳- مقیاس نمره در ارزیابی آزمون های پایان نیمسال محدوده صفر تا بیست و نمره قبولی بر اساس مقررات مصوب جاری دانشگاه است.
- ۴- با توجه به اهمیت ایجاد اعتماد در فضای فعالیتهای غیرحضوری، در صورت اطمینان از احراز تخلف یا سوءاستفاده از شرایط کنونی در آزمون های پایان نیمسال، استاد درس بایستی طبق ضوابط و مقررات انضباطی دانشگاه اقدام نماید.
- ۵- نمرات نهایی تمام دانشجویان یک درس باید همزمان و مطابق تقویم آموزشی نیمسال اول ۱۴۰۰-۱۴۰۱ به شرح زیر توسط استاد درس در سامانه گلستان ثبت و قفل شود. ثبت نمرات ناتمام ، بر خلاف ضوابط و مقررات آموزشی است.

عنوان رویداد آموزشی	نیمسال اول ۱۴۰۰-۱۴۰۱
امتحانات دروس مدرسی	شنبه ۲ الی پنج شنبه ۷ بهمن ماه ۱۴۰۰
امتحانات دروس تخصصی	شنبه ۹ الی شنبه ۲۳ بهمن ماه ۱۴۰۰
ثبت اولیه نمرات در سامانه گلستان توسط استاد درس	شنبه ۲ الی جمعه ۲۹ بهمن ماه ۱۴۰۰
مهلت اعتراض دانشجویان	شنبه ۳۰ بهمن ماه الی چهارشنبه ۴ اسفندماه ۱۴۰۰
ثبت نهایی و قفل نمرات درس	پنج شنبه ۵ الی دوشنبه ۹ اسفندماه ۱۴۰۰

- ۶- استاد درس مسئول بارگذاری سوالات آزمون و برگزاری و نظارت بر حسن اجرای آن بوده و این مسئولیت قابل تفویض به غیر نیست.
- ۷- ضروری است آزمون پایان نیمسال برای تمام دانشجویان یک درس، با شیوه یکسان انجام شود. استادان محترم سوابق ارزشیابی درس را حفظ کنند به نحوی که در صورت لزوم، قابل مراجعه و بررسی مجدد باشد.
- ۸- آزمون های غیر حضوری پایان نیمسال باید دقیقا بر اساس برنامه زمانبندی که از سوی اداره آموزش هر دانشکده تنظیم شده و به اطلاع دانشجویان رسیده است، راس ساعت مقرر شروع و پایان یابد.
- ۹- غیبت دانشجو در آزمون پایان نیمسال، تابع مقررات و ضوابط آموزشی جاری دانشگاه است.

*دسترسی به اطلاعات و راهنماهای تصویری و متنی و کارگاههای آموزشی برگزار شده در خصوص نحوه برگزاری آزمون الکترونیکی برای استادان و دانشجویان از طریق لینک زیر (بخش ابزارها و راهنماها < فیلمهای آموزشی LMS) فراهم می‌باشد و توصیه می‌گردد قبل از برگزاری آزمون‌ها از آنها بهره برداری شود:

<http://el.modares.ac.ir/>

- راهنمای برگزاری آزمون در LMS دانشگاه (نحوه طراحی و ایجاد آزمون تستی «چند گزینه ای، جواب کوتاه و...» تشریحی، نحوه نمره دهی، ارتقا امنیت آزمون ها و ...)
- راهنمای برگزاری آزمون درسنامه Adobe Connect دانشگاه
- کارگاههای آموزشی و سایر راهنماها

بخش دوم : شیوه های برگزاری آزمون های مجازی پایان نیمسال:

برگزاری آزمون با صلاحدید استاد درس با استفاده از یک یا چند روش از روش های زیر می تواند انجام شود:

۱- شفاهی:

استاد درس می تواند متناسب با اهداف درس و سرفصل های مصوب، آزمون پایان نیمسال را به صورت مصاحبه شفاهی برخط با دانشجویان برگزار نماید. در این شیوه، شایسته است استاد درس محتوای مصاحبه شفاهی برخط و مجموعه پرسش و پاسخ های رد و بدل شده را ضبط نموده و با ارزیابی مجدد پاسخ های ارائه شده نمره نهایی دانشجو را محاسبه و اعلام نماید. در این شیوه، استاد درس می تواند از امکانات سامانه برگزاری جلسات برخط Adobe Connect موجود در سامانه LMS و یا سامانه BigBlueButton دانشگاه و یا سایر نرم افزارهای ارتباط مجازی، مشروط به ضبط امتحان شفاهی و تحویل آن به مدیر گروه آموزشی استفاده نماید.

* این شیوه مناسب برای کلاس های کمتر از پنج (۵) نفر می باشد و در صورت بیشتر بودن تعداد دانشجویان استاد درس می تواند آزمون را در دو یا چند گروه برگزار نماید.

۲- کتبی:

آزمون کتبی درس به تشخیص استاد، می تواند به دو صورت زیر انجام پذیرد:

- **آزمون برخط (آنلاین) بدون نظارت:** استفاده از ابزارهای آزمون بدون نظارت مستقیم استاد و ممتحن درس، در صفحه درسی سامانه مدیریت یادگیری الکترونیکی LMS امکان پذیر می باشد.
- **آزمون برخط (آنلاین) با نظارت:** در این شیوه، لازم است استاد درس به عنوان ممتحن از طریق سامانه برگزاری کلاس یا جلسات برخط Adobe Connect موجود در سامانه LMS دانشگاه در طول فرآیند پاسخگویی همزمان و برخط دانشجویان، بر نحوه عملکرد آنها از طریق وب کم، نظارت داشته و پس از اتمام مهلت آزمون تصویر پاسخنامه ها را دریافت نماید.

سوالات آزمون کتبی می تواند به سه دسته کلی طراحی شود:

۱- **تستی:** (به صورت چندگزینه ای، پاسخ کوتاه و ...) بر حسب نوع درس یا رشته تحصیلی با رعایت کیفیت آموزش در تحصیلات تکمیلی، استاد درس می تواند از طریق بخش آزمون ساز سامانه آموزش مجازی دانشگاه (LMS) نسبت به طراحی سوالات چند گزینه ای (تستی) اقدام نماید. ضمناً استاد درس می تواند با رعایت ملاحظات از جمله محدود کردن زمان، تصادفی کردن شماره سوالات و گزینه ها برای دانشجویان مختلف، مفهومی کردن سوالات، احتمال تقلب را کاهش داده و روند پاسخگویی را مدیریت نماید.

*در این روش باید زمان در نظر گرفته شده برای هر سوال ۱ تا ۲ دقیقه و تعداد سوالات حداقل ۱۰ و حداکثر ۳۰ سوال باشد.

۲- **تشریحی:** در این شیوه، استاد درس می تواند بنا بر لزوم ارزیابی کیفی دانشجویان از حیث میزان یادگیری مفاهیم پایه هر درس، سوالات را از قبل طراحی کرده و از محیط معمول صوتی، تصویری، متنی نرم افزارهای LMS و یا Adobe Connect به صورت برخط با دانشجویان به اشتراک بگذارد.

* **آزمون کتبی تشریحی پایان نیمسال هر درس لازم است در زمان محدود (حداکثر ۷۵ دقیقه) تنظیم و برگزار شود.**

۳- **جزوه باز:** استاد درس می تواند بر حسب محتوای مطالب تولید و ارائه شده در صفحه درسی یا کلاس های برخط و نیز رعایت الزامات مصوب سرفصل دروس، آزمون پایان نیمسال را از طریق طراحی سوالات تحلیلی باز، برگزار نماید. در این شیوه می توان آموخته ها و خلاقیت دانشجویان در پاسخ به سوالات حوزه تخصصی را با تدوین پرسش های عمیق و نیازمند استدلال منطقی منتج از رجوع به منابع و جزوه درسی، مورد ارزیابی قرار داد.

* در این روش، مدت زمان بازگذاری پاسخ نامه دانشجویان در سامانه برگزاری آزمون حداکثر ۲ روز با صلاحدید استاد محترم درس است و بازه زمانی بایستی مطابق برنامه زمانبندی آزمون ها و رعایت تقویم آموزشی مربوط باشد و از قبل توسط استاد درس اطلاع رسانی شده و مستندات آن قابل ارائه باشد.

بخش سوم : ملاحظات مربوط به قطعی برق در طول دوره برگزاری امتحان:

۱- **ملاحظات اولیه شرکت در آزمون:** شرکت کنندگان در آزمون (اعم از استاد و دانشجو) قبل از شروع امتحان باید از کامل بودن شارژ گوشی و ذخیره باتری لبتاب خود اطمینان حاصل نمایند. همچنین در صورت بروز قطعی برق امکان استفاده از اینترنت همراه به عنوان جایگزین برای آنان مهیا باشد

۲- **توجه به زمان بندی قطعی برق:** چنانچه زمان بندی برگزاری امتحان با احتمال قطعی برق مقارن باشد استاد می تواند با اطلاع آموزش و هماهنگی به موقع با تمامی دانشجویان، امتحان خود را از ساعات پیک مصرف به ساعات کم باری جابجا نماید.

۳- **قطع شدن ارتباط دانشجو در حین آزمون:** چنانچه دانشجو در هر زمان به دلیل قطعی برق از حضور یا ادامه حضور در آزمون محروم گردید مراتب را سریعاً با استاد درس در میان بگذارد. استاد می تواند شخصاً مشکل دانشجو را پذیرفته و برای امتحان مجدد (اعم از شفاهی یا کتبی) اقدام نماید. در صورت عدم پذیرش استاد مرجعی در دانشگاه درخواست دانشجو را بررسی خواهد کرد.

۴- **امکان برگزاری امتحان آفلاین:** استاد می تواند سوالات طرح شده را رمزگذاری کرده و از قبل ارسال نماید. برای شروع امتحان با در اختیار قرار دادن کلمه عبور، سوالات رمزگشایی شده و دانشجو بلافاصله پس از اتمام زمان قانونی آزمون سوال را با استاندارد MD۵ فشرده سازی کرده و کد hash را برای استاد پیامک نماید. پس از برقراری مجدد برق و اینترنت (در هر زمان ممکن) دانشجو فایل فشرده شده با hash اعلام شده را می فرستد. بدیهی است عدم تطابق hash فایل ارسالی با کدهای ارسال شده توسط پیامک به منزله تقلب و عدم پذیرش ورقه پاسخ از سوی استاد درس خواهد بود.

سایر نکاتی که توصیه می گردد در برگزاری آزمون توسط استاد محترم درس در نظر گرفته شود:

- استاد درس می تواند علاوه بر سامانه رسمی دانشگاه از هر سامانه دیگری که تشخیص می دهد حسب شیوه برگزاری، آزمون پایان ترم را مشروط به ارائه مدارک و مستندات لازم برگزار نماید.

- قبل از آزمون پایان نیمسال یک آزمون آزمایشی توسط استاد درس طراحی و اجرا شود.

- در خصوص کلاس های دارای بیشتر از پنج (۵) دانشجو توصیه می شود آزمون به صورت کتبی (تستی یا تشریحی) در سامانه LMS (با رعایت کلیه راهکارها و نکات لازم برای به حداقل رساندن احتمال تقلب در آزمون) برگزار گردد. از جمله این راهکارها می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ایجاد بانک سوالات غنی و طبقه بندی شده از مباحث مختلف درسی و درج سوالات تصادفی از بانک سوال در آزمون طراحی شده (مثال: اگر به تعداد n سوال برای یک آزمون نیاز باشد آنگاه یک بانک با 2n سوال امکان ایجاد 512 حالت آزمون تصادفی را برقرار می-سازد).

- بررسی آدرس های IP افراد شرکت کننده در آزمون در زمان برگزاری آزمون و جلوگیری از شرکت کردن یک نفر به جای چند نفر در آزمون.

- طراحی سوالات مفهومی و خلاقانه برای به حداقل رساندن امکان استفاده از جزوه و یا جستجو در اینترنت.

- تعریف یک سوال شخصی از نوع معرفی و ... به صورت صوتی یا تصویری برای اطمینان از حضور شخص دانشجو در آزمون.

- تعیین زمان متناسب با سطح سوالات برای آزمون و پرهیز از دادن هر گونه زمان اضافی برای کاهش احتمال مشارکت دانشجو با دیگران.

- در صورت امکان، برگزاری یک جلسه برخط تصویری برای پایش افراد شرکت کننده در آزمون برای اطمینان از صحت آزمون در زمان برگزاری به صورت موازی .

- برای به حداقل رساندن بار ترافیکی در سرور ها و با در نظر گرفتن سرعت اینترنت، زمان آزمون ها صرفا با اعلام قبلی و هماهنگی با آموزش در طول روزها و ساعات هفتگی (۸ صبح تا حداکثر ۱۷) در حداکثر پراکندگی ساعات برگزار شود.

- در صورت بروز هرگونه اشکال و اختلال در حین برگزاری آزمون به صورت برخط، استاد درس مجاز به تصمیم گیری و اتخاذ شیوه مناسب برای برگزاری آزمون می باشد.

شایان ذکر است، یک آزمون آزمایشی برای آشنایی بیشتر دانشجویان (به خصوص دانشجویان ورودی ۱۴۰۰) در سامانه LMS طراحی شده و دانشجویان می توانند پیش از بازه برگزاری امتحانات پایان ترم از تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۵ لغایت ۱۴۰۰/۱۱/۰۲، به مدت یک هفته، با ورود به سامانه LMS در آزمون شرکت نموده و با نحوه پاسخ دهی به انواع سوالات آشنا شوند.

از کلیه اساتید محترم دانشگاه برای مشارکت و اهتمام در برگزاری کلاسهای آموزشی نیمسال جاری به صورت غیر حضوری / الکترونیکی و همراهی و همکاری برای برگزاری مطلوب آزمون های پایان نیمسال به صورت غیر حضوری با توجه به شرایط ویژه حاکم بر نیمسال جاری، قدردانی می نماید

سامانه پشتیبانی برخط امور یادگیری الکترونیکی دانشگاه به نشانی زیر در دسترس است:

helpdesk.modares.ac.ir

ثبت درخواست و گزارش مشکلات از طریق واردشدن با شناسه کاربری و رمز عبور ایمیل رسمی دانشگاه امکان پذیر است

مدیریت آموزشی دانشگاه - دی ماه ۱۴۰۰